

Geçtiğimiz Aya Dair Hukuki Gelişmeler

(Mart 2023)

Vergi Hukuku Mevzuatında Gelişmeler

- Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 01.03.2023 tarihli Resmi Gazete’de Kurumlar Vergisi Genel Tebliği yayınlandı. Söz konusu tebliğde özetle sermaye azaltımı yapılması hallerinde vergilemenin nasıl yapılacağına ilişkin usul ve esaslar yer almaktadır. Tebliğe göre:
 - Nakdi sermaye artışları üzerinden hesaplanan tutarlar, kurum kazancından indirim konusu yapılabilmektedir. Şirketlerin kuruluş aşamasında veya sonradan yaptıkları nakdi sermaye artışları üzerinden hesaplanan tutarlar, beyannameye gösterilerek kurum kazancından indirilebilmektedir.
 - İndirim tutarının hesabında kullanılan indirim oranı yüzde 50 olarak belirlenirken, payları borsada işlem gören halka açık sermaye şirketlerinde bu oran yüzde 75 ve yüzde 100, teşvik belgeli yatırım yapan şirketlerde ise yüzde 75 olarak uygulanacak.
 - Nakdi sermaye artışlarının yurt dışından getirilen nakitle karşılanan kısmı için indirim oranı yüzde 75 olacak.
 - Bu indirim, 5 Temmuz 2022 tarihinden itibaren 5 hesap dönemi için uygulanacaktır. Bu tarihten önce sermaye artırımını yapmış mükellefler, daha önce yararlandıkları süreye bakılmadan indirimden 2022 yılı dahil 2026 hesap dönemi sonuna kadar faydalanılabilecektir. [\(01.03.2023 tarihli ve 32119 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Kurumlar Vergisi Genel Tebliği \(Seri No: 1\)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ \(Seri No: 21\)](#)
- 01.03.2023 tarihinde Gelir İdaresi Başkanlığı’nın internet sitesinde yayınlanan [Yıllık Gelir Vergisi Beyanname Verme Dönemi Başladı](#) başlıklı duyuru uyarınca:
 - Gerçek kişiler tarafından 2022 yılında elde edilen; ticari kazanç, zirai kazanç, serbest meslek kazancı, ücret geliri, gayrimenkul sermaye iradı (kira geliri), menkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve iratlar (değer artışı kazancı ve arızı kazançlar) için yıllık gelir vergisi beyannameyi 1–31 Mart 2023 tarihleri arasında verilecektir.
- 02.03.2023 tarihinde Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından ülkemizde meydana gelen deprem felaketi sebebiyle, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu’nda düzenlenen tecil-terkin uygulaması teslim edilen malların ihracat sürelerinin uzatılmasına ilişkin KDV-70/ 2023-1 sayılı Sirküler yayınlandı. Sirkülere ulaşmak için [bağlantıyı](#) kullanabilirsiniz.

- 03.03.2023 tarihinde Resmi Gazete’de yayınlanan Cumhurbaşkanlığı kararı ile elektrik motorlu binek otomobiller için özel tüketim vergisi matrahlarında değişikliğe gidildi.
 - Kararla sadece elektrik motorlu olan binek otomobiller için özel tüketim vergisi oranlarına esas ÖTV matrahlarında değişikliğe gidildi.
 - Buna göre, motor gücü 160 kW’ı geçmeyenlerden, %10 ÖTV oranı için esas alınan matrah eşiği 700 bin liradan 1 milyon 250 bin liraya artırıldı.
 - Motor gücü 160 kW’ı geçenlerden %50 ÖTV oranı için esas alınan matrah eşiği ise 750.000 liradan 1.350.000 liraya çıkarıldı. ([03.03.2023 tarihli ve 32121 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 6885 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı](#))
- 03.03.2023 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile ülkemizde meydana gelen deprem sebebiyle devletin alacaklarına uygulanacak usul ve esaslar ile kamu ihale hukuku alanında önemli değişikliklere gidilmiştir. Kararname kapsamında:
 - Yargı alanında sürelerin durmasına dair düzenlemeler içeren [120 sayılı OHAL Kapsamında Yargı Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin](#) 2. maddesinin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu açısından OHAL ilan edilen haller haricindeki ihalelerde uygulanmayacağı kararlaştırılmıştır. (Kararname m. 2/1)
 - KİK kapsamında normal kamu ihale süreçleri için uygulanan ön mali kontrol yapılması şartı için öngörülen süreler, ihalenin karara bağlanması ve onaylanması için öngörülen süreler ve kesinleşen ihale kararlarının bildirilmesine ilişkin süreler durmuştur. (Kararname m. 2/3)
 - Kamu ihale sözleşmesinin tarafı olan idareye, depremden kaynaklanan mücbir sebep hali sebebiyle sözleşme konusu işin ifasının imkansız kaldığının veya sözleşme konusu işe ihtiyaç kalmadığının anlaşılması halinde sözleşmenin feshi ve tasfiye imkanı getirilmiştir. (Kararname m. 3/1-a)
 - Daha önceki tarihlerde Hazine ve Maliye Bakanlığı’nın mücbir sebep ilanı yaptığı illerdeki vergi dairelerinin deprem tarihi öncesinde tatbik ettiği hacizlerin kaldırılmasına karar verilmiştir. (Kararname m. 6)
 - Son olarak, bu Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerdeki bazı alacakların ertelenmesine karar verilmiştir. ([03.03.2023 tarihli ve 32121 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 127 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi](#))
- 12.03.2023 tarihli Resmi Gazete’de Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun yayınlandı. Söz konusu yapılandırma kanunu, kamuoyunda geniş yankı bulmuş ve vergi borçlarının yapılandırılması açısından önemli düzenlemeler öngörülmüştür. Kanun kapsamında:

- Her şeyden evvel kesinleşmiş borçlarda yapılandırmanın kapsamı, 31.12.2022 tarihinden önceki dönemlerden ve beyana dayanan vergilerde ise bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergiler ve vergi cezaları ile bunlara bağlı gecikme faizleri, gecikme zamları gibi fer'i alacaklardan oluşturmaktadır.
- Kanunun yayın tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan; vergiler ve vergi cezalarının da yapılandırmanın kapsamında olduğuna dikkat edilmelidir.
- Kesinleşmiş borçlarda yapılandırma uygulaması ise şu şekildedir:
 - Borç asıllarının tamamı ödenmelidir.
 - Gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları silinecektir. Ancak bunun yerine Kanunun yayım tarihine kadar işlemiş olan Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ödenecektir.
 - Asıl vergi alacağına bağlı olarak kesilen vergi ziyai cezası ve bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı da silinecektir. Yine aynı şekilde, silinen gecikme zamlarının yerine Yİ-ÜFE oranına göre hesaplanan tutar ödenecektir.
 - Asıl vergi alacağına bağlı olmayan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları ile iştirak nedeniyle kesilmiş vergi cezalarının ise sadece yarısı silinecektir.
- Kesinleşmemiş veya dava aşamasında bulunan borçlara ilişkin düzenlemeler ise özetle şu şekildedir:
 - Vergilerin yarısı silinecektir.
 - Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamı silinecek ancak bunların yerine, Yİ-ÜFE oranına göre hesaplanacak tutar ödenecektir.
 - Asıl vergi borcuna bağlı vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının ise tamamı silinecektir.
 - Asıl vergi borcuna bağlı olmayan vergi cezalarının sadece %25'i ödenecek geri kalan kısmı ise silinecektir.
- Kanunun yayın tarihi itibarıyla istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da istinaf/itiraz veya temyiz yoluna halihazırda başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş davalara konu vergi borçlarında ise uygulama şu şekilde olacaktır:
 - Vergi davasının kabul edilmiş olması halinde, ilk tarhiyata esas verginin %10'u ödenmelidir.
 - Vergi davasının reddedilmesi halinde ise, vergilerin tamamı; ancak davanın kısmen kabul kısmen ret ile sonuçlanması halinde reddedilen kısma isabet eden vergilerin %10'u ödenecektir.

- Asıl vergiye bağlı olmayan cezaların ise davanın kabul edilmiş olması halinde %10; davanın reddedilmiş olması halinde ise %50'si ödenecektir.
- Danıştay veya Bölge İdare Mahkemesince bozma veya kaldırma kararı verilmesi halinde ise vergilerin %50'si ile Yİ/ÜFE oranlarına göre hesaplanacak ile hesaplanacak tutar ödenmelidir. Bu halde ise vergilerin silinme oranları şu şekilde olacaktır:
 - Vergilerin yarısı,
 - Vergi aslına bağlı vergi cezası/idari para cezası ve gecikme zamlarının tamamı,
 - Vergi aslına bağlı olmaksızın kesilen usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının %75'i silinecektir.
- İnceleme, tarhiyat veya uzlaşma safhasında bulunan vergiler açısından ise süreç şu şekilde olacaktır:
 - Kanunun yayın tarihinden önce başlanılan ve tamamlanmayan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine Kanunun matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla devam edilecektir.
 - Buna rağmen Kanuna göre matrah artırımında bulunan mükellefler hakkında başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin Kanunun yayını izleyen 7 gün içerisinde bitirilmemesi halinde bu işlemlere devam edilmez.
 - Bu işlemlerin tamamlanması halinde ise tamamlanmadan sonra mükelleflere seçenek sunulacak ve Kanun'dan yararlanmak Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra mükellefe 30 gün içinde Kanundan yararlanma imkanı tanınacaktır. Eğer mükellef Kanun'dan yararlanmak isterse:
 - Tarh edilen vergilerin yarısı silinecektir.
 - Gecikme faizinin tamamı silinecek ancak bunun yerine Yİ-ÜFE oranına göre hesaplanacak tutar ödenecektir.
 - Vergi aslına bağlı vergi cezalarının tamamı silinecektir.
 - Vergi aslına bağlı olmayan cezaların ise sadece %25'i ödenecektir.
- Buna ilaveten, mükelleflerin gelir ve kurumlar vergisi matrahlarını artırması imkanı da tanınmıştır.
- Son olarak mükelleflerin stoklarında bulunan ancak kayıtlarda yer almayan demirbaşların da defterlere kaydedilmesi imkanı getirilmiştir. Buna göre, gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kolektif ve adi komandit şirketler dâhil), işletmelerinde mevcut olduğu hâlde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedeli de eklemek suretiyle bir envanter listesi ile vergi dairelerine bildirerek defterlerine kaydedebilirler. [\(12.03.2023 tarihli ve 32130 sayılı Resmi](#)

[Gazete’de yayınlanan 7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun](#)

- 21.03.2023 tarihinde Gelir İdaresi Başkanlığı’nın internet sitesinde “Deprem Nedeniyle Hizmet Binaları Zarar Gören Vergi Dairelerinin Faaliyetlerinin Yerine Getirileceği Yerler Hakkında Duyuru” yayımlanmıştır.
 - Söz konusu duyuruda 06.02.2023 tarihinde meydana gelen deprem sebebiyle etkilenen 11 ilimizde yer alan vergi dairesi müdürlüklerinden hizmet verdikleri binaların yıkılması veya ağır hasarlı olması sebebiyle hizmet veremeyecek durumda olan vergi dairesi müdürlüklerinin geçici bir süre ile başka bir ilde veya ilçede hizmet vermesi uygun görüldüğü ifade edilerek ve söz konusu vergi dairelerinin hizmet verecekleri il ve adres bilgileri, Bakanlık tarafından açıklanmıştır.
 - Ayrıca Bakanlık tarafından, bakanlığın internet adresinden veya GİB Mobil uygulaması üzerinden erişilebilen İnteraktif Vergi Dairesi kullanılarak tüm vergisel işlemlerin elektronik ortamda yapılması mümkün olup, mükelleflerin başvuru, yazı, dilekçe vb. işlemler için vergi dairelerinin hizmet verdikleri binalara gitmelerine gerek bulunmadığı bilgisi de ilgili duyuruda yer almıştır. İlgili duyuruya erişmek için [bağlantıyı](#) kullanabilirsiniz.
- 23.03.2023 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan Anayasa Mahkemesi kararı ile 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu’na (“**VUK**”) 08.04.2022 tarihinde eklenen ve kaçakçılık suçlarında etkin pişmanlık hükümlerinden yararlanılması için açılmış olan vergi davalarından feragat edilmesini gerektiren düzenlemeyi iptal edildi.
 - İptali istenen VUK Geçici Madde 34 hükmü özetle şu şekildedir:
*“Haklarında hüküm verilmiş olup da dosyası infaz aşamasında olanlar, 359 uncu maddede yazılı fiillerle verginin ziyaa uğratıldığıının tespit edilmesine bağlı olarak tarh edilen verginin, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamı ile kesilen cezaların yarısı ve buna isabet eden gecikme zammını, bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde Hazineye ödedikleri takdirde 359 uncu maddede bu maddeyi ihdas eden Kanunla soruşturma evresi için yapılan etkin pişmanlık düzenlemesinden faydalanabilir. **Bu fıkrada belirtilen ceza indiriminden faydalanabilmek için vergi mahkemesinde dava açılmaması, açılmışsa feragat edilmesi, kanun yollarına başvurulmaması veya başvurulmuşsa vazgeçilmesi şarttır.**”*
 - İlgili hükmün iptali amacıyla itiraz yoluyla başvuru yapılmıştır. İtiraz gerekçesi ise söz konusu kuralın adil yargılanma hakkını ihlal ettiği iddiasıdır.
 - İtiraza konu kuralda özet itibarıyla, ceza indiriminden faydalanılabilmesi için vergi mahkemesinde dava açılmaması, açılmış ise feragat edilmesi, kanun yollarına başvurulmaması veya başvurulmuş ise vazgeçilmesi şart olarak öngörülmüştür. Ancak AYM’nin önüne söz konusu kural, derdest

bir davada itiraz yoluyla gelmiştir. Bu sebeple inceleme, söz konusu kuralın uygulanacağı evre olan kovuşturma ve infaz aşaması yönünden yapılmıştır.

- AYM kuralın anlamını ve kapsamını belirledikten sonra Anayasa'ya aykırılık yönünden incelemiştir. AYM'ye göre, etkin pişmanlıktan yararlanmak için vergilerin dava konusu yapılmaması halinde beraat kararı verilirse vergi suçunun muhatap tarafından işlenmediği sabit hale gelecektir. Bu durumda, etkin pişmanlıktan yararlanmak amacıyla muhatabın ödememesi gereken vergi ve buna bağlı diğer kalemleri ödemesi sonucu doğacaktır. Beraat etmesine rağmen, bu kalemleri ödeyen kişi, aşırı bir külfete katlanmak zorunda kalacaktır.
 - Buna ilaveten, vergi borcu olmadığı ve kendisinden fazladan para tahsil edildiği beraat kararı ile sabit hale gelen muhataba, uğradığı zararların telafisi için herhangi bir başvuru imkanı, idari veya yargısal bir yol da tanınmamıştır.
 - Sonuç olarak yukarıda yer verilen kuralın kovuşturma ve infaz evreleri yönünden iptaline karar verilmiştir. ([23.03.2023 tarihli 32141 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan AYM'nin E. 2022/59, K. 2022/111 sayılı 28.09.2022 tarihli kararı](#))
- 25.03.2023 tarihli Resmi Gazete'de [Vakıflara Vergi Muafiyeti Tanınması Hakkında Genel Tebliğ \(Seri No: 5\)](#) yayımlandı. Söz konusu tebliğ ile birlikte:
 - Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle mücbir sebep hali ilan edilmiş olan yerlerde; merkezi, şubesi veya iktisadi işletmesi bulunan Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ile bu yerler dışında merkezi bulunmakla birlikte mücbir sebep hali kapsamında olan yerlerde faaliyette bulunan meslek mensuplarıyla aralarında "Yeminli Mali Müşavirlik Tasdik Sözleşmesi" bulunan Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflar tarafından, Vakıflara Vergi Muafiyeti Tanınması Hakkında Genel Tebliği'nde yer alan belge ve raporların Hazine ve Maliye Bakanlığına ibraz edilmesi gereken son tarihin 2022 yılına ilişkin belge ve raporlar için bu yerlerde mücbir sebep halinin sona erdiği tarihi izleyen ayın sonuna kadar uzatıldığı bilgisine yer verilmiştir.
 - 25.03.2023 tarihli Resmi Gazete'de, araç muayeneleri ile ilgili olarak 7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 10 uncu maddesinin yedinci fıkrasının uygulamasına yönelik hazırlanan [7440 Sayılı Kanunun 10 Uncu Maddesinin Yedinci Fıkrasına \(Araç Muayenelerine\) Dair Tebliğ \(Seri No: 1\)](#) yayımlanmıştır. Söz konusu tebliğde:
 - 12.03.2023 tarihine kadar muayene süresi geçtiği halde araç muayenelerini yaptırmamış olanların 30.09.2023 tarihine kadar araç muayenelerini yaptırmaları durumunda, 2918 sayılı Kanunun 35 inci

maddesi gereği hesaplanması gereken %5 fazla yerine 7440 sayılı Kanunun yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları, bu tarihten sonra aylık %0,75 oranı esas alınarak hesaplanacak tutarın muayene ücreti ile birlikte ödenmesi halinde söz konusu %5 fazlaların alınmayacağı düzenlemesine ilişkin açıklamalar yer almaktadır.

- 25.03.2023 tarihli Resmi Gazete’de [Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 sayılı Kanun Genel Tebliği Seri No 1](#) yayımlandı. Söz konusu tebliğ ile birlikte:
 - Matrah ve vergi artırımına,
 - Mevcut ve muhtemel ihtilafların sulh yoluyla çözülmesine,
 - İşletme kayıtlarının düzeltilmesine
 - İnceleme ve tarhiyat safhasında bulunan işlemlerin durumuna
 - Kanunun kesinleşmemiş veya henüz dava safhasında bulunan alacaklar ve inceleme ve tarhiyat safhasında bulunan işlemler başlıklı 3. ve 4. maddeleri hükümlerinden yararlananların Vergiye Uyumlu Mükelleflere Vergi İndirimi Uygulaması karşısındaki durumuna
 - Öğrenim ve katkı kredileriyle ilgili ferî alacakların terkinine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.
- 25.03.2023 tarihli Resmi Gazete’de [Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 sayılı Kanun Genel Tebliği Seri No 2](#) yayımlandı. Söz konusu tebliğ ile birlikte:
 - Depremden etkilenen hizmet erbabına yapılan aynı ve nakdi yardımlarda gelir vergisi ve damga vergisi istisnasına,
 - Depremden etkilenenlerin bedelsiz kullanımına bırakılan konutlarda emsal kira bedeli esasının uygulanmamasına,
 - Depremde vefat edenlerin mirasçılarına tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile sigorta ve emeklilik şirketleri tarafından ve bireysel emeklilik sisteminden yapılan ödemelere,
 - Veraset ve intikal vergisi istisnasına,
 - Mükelleflerin tutulması zorunlu defterleri ile kullanmak mecburiyetinde bulunduğu belgelerinin depremlerde zayi olmasına,
 - Depremler nedeniyle mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde bulunanlardan olan alacaklarda şüpheli alacak uygulamasına,
 - Binalara ve taşıtlara ilişkin vergiler ile diğer amme alacaklarının terkinine dair usul ve esaslar düzenlenmiş ve uygulamada tereddüt oluşmasının engellenmesi amacıyla söz konusu Tebliğde ayrıntılı açıklamalara ve örneklere yer verilmiştir.
- 27.03.2023 tarihinde Gelir İdaresi Başkanlığı’nın sitesinde [152 sayılı Vergi Usul Kanunu sirküleri](#) yayımlanmıştır. İlgili sirküler kapsamında:

- 27 Mart 2023 günü sonuna kadar verilmesi gereken Muhtasar ve Prim Hizmet, Konaklama Vergisi ve Damga Vergisi Beyannameleri ile
- 28 Mart 2023 günü sonuna kadar verilmesi gereken Katma Değer Vergisi Beyannamelerinin verilme süreleri ile bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri 31 Mart 2023 Cuma günü sonuna kadar uzatılmıştır.
- 29.03.2023 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Anayasa Mahkemesi kararında, ticaret politikası önlemlerine tabi eşyanın gümrük kıymetinin yükümlü tarafından artırılması sonucunda ödenen vergilerin 4458 sayılı Gümrük Kanunu’nda düzenlenen geri verme ve kaldırma yoluyla iade edilmeyeceğine dair kanun hükmü hukuka uygun bulunmuştur. Konuya dair detaylı açıklamalarımıza [bağlantıdan](#) erişebilirsiniz. ([29.03.2023 tarihli ve 32147 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan E. 2022/136, K. 2023/16 sayılı AYM kararı](#))
- 30.03.2023 tarihinde Gelir İdaresi Başkanlığı’nın sitesinde [153 sayılı Vergi Usul Kanunu Sirküleri](#) yayımlanmıştır. Söz konusu sirküler ile:
 - 31 Mart 2023 günü sonuna kadar verilmesi gereken 2022 takvim yılına ait Yıllık Gelir Vergisi beyannamelerinin verilme süreleri ile bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri 5 Nisan 2023 Çarşamba günü sonuna kadar,
 - 31 Mart 2023 günü sonuna kadar verilmesi gereken 2023/Şubat dönemine ilişkin "Form Ba" ve "Form Bs" bildirimlerinin verilme süresi 7 Nisan 2023 Cuma günü sonuna kadar,
 - Elektronik defter uygulamasına dâhil olanlar tarafından 31 Mart 2023 günü sonuna kadar oluşturulması ve imzalanması gereken e-Defterlerin oluşturulma ve imzalanma süresi ile aynı sürede Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenmesi gereken “Elektronik Defter Beratları”nın yüklenme süresi 7 Nisan 2023 Cuma günü sonuna kadar uzatılmıştır.

Vergi Hukukunda Yargı Kararları

Vergi hukuku alanında önemli gördüğümüz yargı kararları aşağıda özetlenmiştir:

- Danıştay 4. Dairesi, [24.09.2020 tarihli ve E. 2020/1648, K. 2020/3253 sayılı kararında](#) geçici verginin yıllık vergiye mahsuben peşin olarak alınan bir vergi olması nedeniyle, geçici vergiye bağlı olarak üç kat yerine bir kat vergi ziyai cezası kesilmesi hakkaniyete uygun olacağından, geçici vergi üzerinden üç kat kesilen vergi ziyai cezasının bir katı aşan kısmında hukuka uyarlık bulunmadığına hükmetti.
 - İlk Derece Mahkemesi özetle, dava konusu geçici vergiye bağlı cezalı tarhiyatların, davacının ikrazatçılık faaliyetinde bulunduğuna yönelik ifade veren 27 kişinin pos kullanım tutarından kaynaklanan kısmında

hukuka aykırılık, söz konusu 27 kişi haricindeki kişilerin pos kullanım tutarından kaynaklanan kısmında ise eksik inceleme nedeniyle hukuka uyarlık bulunmadığı, ceza kesilmesini öngören yasa hükmünde belirtilen unsurlar uyumsuzluk konusu olayda bir arada gerçekleşmediğinden dava konusu özel usulsüzlük cezasında da hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varmıştır.

- Buna karşılık davacı temyiz isteminde özetle, mahsup süresi geçen geçici vergi aslında hukuka uyarlık bulunmadığını öne sürmüştür.
- Danıştay 4. Dairesi de geçici vergi aslı ile geçici vergi üzerinden üç kat kesilen vergi ziyaı cezasının hukuka aykırı olduğuna karar vermiştir.

Diğer Hukuk Alanlarında

Önemli Mevzuat Değişiklikleri ve Yargı Kararları

- 01.03.2023 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan AYM kararı kapsamında, boşanma davasında verilmiş olan gizlilik kararının mahkeme tarafından gerekçesiz olarak kendiliğinden kaldırılması, özel hayatın gizliliğinin ihlali olarak kabul edildi. Karara dair detaylı açıklamalarımıza [bağlantıdan](#) erişebilirsiniz. [\(01.03.2023 tarihli ve 32119 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 2019/37354 Başvuru Numaralı AYM kararı\)](#)
- 01.03.2023 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan Yargıtay 3. Hukuk Dairesi kararı kapsamında, taraflar arasında mevcut bir abonelik sözleşmesi ve sözleşme kapsamında verilen bir hizmet olmaksızın kaçak su kullanımı halinde görevli yargı mercinin tüketici mahkemeleri değil; genel görevli mahkemeler olacağına hükmetti. Karara dair detaylı açıklamalarımıza [bağlantıdan](#) erişebilirsiniz. [\(01.03.2023 tarihli ve 32119 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Yargıtay 3. Hukuk Dairesi’nin E. 2022/4889, K. 2022/8933 sayılı kararı\)](#)
- 03.03.2023 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan kanun değişikliği ile EYT düzenlemesi hayata geçmiş ve başvurular resmen başlamıştır. EYT düzenlemesine dair detaylı açıklamalarımıza [bağlantıdan](#) erişebilirsiniz. [\(03.03.2023 tarihli ve 32121 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan, 7438 sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu İle 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun\)](#)
- 07.03.2023 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan AYM kararı ile işçilik alacağı istemli davanın, aynı maddi olaya dayanılarak açılan başka davalarda verilen kararlardaki gerekçelerin aksi bir sonuca ulaşılarak reddedilmesi adil yargılanma hakkının ihlali olarak kabul edildi. Başka bir deyişle, aynı konumda bulunan işçiler hakkında çelişik kararlar verilmesi adil yargılanma hakkının ihlali sayıldı. Esasen yargı uygulamasında, aynı maddi olaydan kaynaklanan ve aynı konumdaki işçilerin açtığı işçilik alacakları istemli davaların farklı sonuçlanması

yaygın bir durumdur. Dolayısıyla, birden fazla işçinin aynı anda açtığı ve farklı sonuçlanan davalar yönünden AYM'nin Serpil Bodur kararı, emsal teşkil etmektedir. ([07.03.2023 tarihli ve 32125 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan AYM'nin 19.01.2023 karar tarihli ve B. No: 2019/10793 sayılı Serpil Bodur kararı](#))

- 08.03.2023 tarihli Resmi Gazete'de Adalet Bakanlığı tarafından, Satış Giderleri Tarifesi yayınlandı. Bu Tarife kapsamında icra dairelerince yapılacak olan satışa hazırlık ve satış işlemleri için 2023 yılında alınacak ücretler belirlendi. ([08.03.2023 tarihli ve 32126 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Satış Giderleri Tarifesi](#))
- 21.03.2023 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan AYM kararında kadastrodan kaynaklanan maddi hata nedeniyle taşınmazın yüzölçümünün azaltılmasının mülkiyet hakkının ihlaline yol açtığına karar verildi.
 - Söz konusu kararda AYM, kadastro ekipleri tarafından yapılan yenileme çalışması sonucunda başvurunun hissedarı olduğu taşınmazın gerçek yüz ölçümünün tapu sicilindeki kayıttan daha az çıkması ve buna göre düzeltilmesine rağmen tazminat ödenmeyen başvurunun, Anayasa'nın 35. maddesiyle güvence altına alınan mülkiyet hakkının ihlal edildiğine karar verdi. ([21.03.2023 tarihli ve 32139 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 01.02.2023 tarihli, 2019/38336 Başvuru Numaralı Anayasa Mahkemesi kararı](#))
- 28.03.2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesi kararında, başvurunun iddiası ile ilgili yeterli gerekçe sunmadığı anlaşıldığından başvurunun gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine karar verilmiştir.
 - Başvuruya konu olayda idare tarafından açılan bilgisayar işletmeni ve veri hazırlama uzmanı danışmanlık hizmet alımı ihalesini ticari bir işletme adı altında girerek kazanan ve 01.08.2013 tarihinden itibaren danışmanlık hizmeti sözleşmesine istinaden kesintisiz olarak çalışan başvurunun, sürekli işçi kadrosuna istihdam edilme imkanından faydalanmak amacıyla yaptığı başvuru, başvurunun yükleniciler tarafından çalıştırılan kişilerden olmadığı ve kendi hesabına çalıştığı nedeniyle reddedilmiştir.
 - Başvurucu, açmış olduğu davasında şahsi işletmenin kurulmasının tek amacının İdarenin danışmanlık ücreti ödeyebilmesi olduğunu belirtmiş, İdareyle akdedilen hizmet alım sözleşmesinin gerçekte bir hizmet sözleşmesi olduğunu ileri sürmüştü ve fakat idare mahkemesi tarafından danışmanlık hizmeti ifa eden başvurunun sürekli işçi kadrosuna geçirilmesinin mümkün olmadığına karar vermiştir. Yine istinaf

başvurusunda da, görevin danışmanlık değil bilgisayar işletmenliği ve veri hazırlama uzmanlığı olduğunu iddia edilmiştir.

- Anayasa Mahkemesi tarafından başvuru yurütüğü hizmetin danışmanlık niteliğinde olup olmadığı hususunun uyuşmazlığın çözümünde esaslı bir mesele olduğu, derece mahkemelerince başvuru durumunun neden danışmanlık hizmeti olarak kabul edildiğinin yeterli gerekçelendirme yapılarak açık şekilde belirtilmediği, mahkemelerce yalnızca sözleşmenin adı ve şekli dikkate alınmakla sözleşmenin içeriği ve gerçek mahiyetinin yeterli araştırma yapılarak tespit edilmediği ifade edilmiş, bunun sonucunda başvuru Anayasa'nın 36.maddesi ile güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine karar verilmiştir. [\(28.03.2023 tarihli 32146 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan AYM'nin 2019/24582 Başvuru Numaralı, 19.01.2023 tarihli kararı\)](#)
- 28.03.2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2018/21866 Başvuru numaralı ve 14.12.2022 tarihli Anayasa Mahkemesi kararında, Adliye girişindeki X-Ray cihazından geçerken çantasını cihaza sokmayan avukata Kabahatler Kanunu gereği kesilen ceza sonucunda özel hayata saygı hakkı ile suç ve cezada kanunilik ilkesi ihlaline yol açıldığı yönünde hüküm kurulmuştur.
 - Somut olayda başvuru, adliyeye girerken meslek kimliğini ibraz etmiş olmasına rağmen görevliler, Başsavcılığın yazılı emrini gerekçe göstererek çantanın X-Ray cihazından geçirilmesi gerektiği yönünde bildirimde bulunmuşlardır. Başsavcılığın yazılı emrinde ülkedeki terör olayları nedeniyle Adliyeye giriş yapılırken avukatın çanta ve eşyalarını X-Ray cihazından geçirerek içeriye alınması gerektiği ifadesi yer almaktadır.
 - Ardından başvuru, çantasını X-Ray cihazından geçirmeden adliyeye giriş yapmış ve bunun sonucunda idari para cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.
 - Başvurucunun mezkur karara karşı yaptığı itiraz, Başsavcılığın emrinin hukuka uygun olduğu, itiraz edenin çantasını X-Ray cihazına bırakmadan içeri geçerek anılan emre aykırı hareket ettiği gerekçelerine yer verilmiştir.
 - Bireysel başvuruyu inceleyen AYM, kişilerin belirli alanlara veya binalara girişlerinde teknik cihazlarla güvenlik kontrolü yapılmasını klasik anlamda arama olarak nitelendirmeyerek başvuru özel hayata saygı hakkının ihlal edildiğine, olayda başvuru teknik cihazlarla kontrol edilmesi sonucunda Başsavcılığın emre aykırı davranış kabahati nedeniyle idari yaptırım kararı vermeye yetkili olduğuna dair bir düzenlemenin tespit edilemediği gerekçesiyle de suçta ve cezada kanunilik ilkesinin ihlal edildiğine karar vermiştir. [\(28.03.2023 tarihli](#)

[32146 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, AYM'nin 2018/21866 Başvuru Numaralı, 14.12.2022 tarihli kararı](#)

- 29.03.2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Yargıtay 9. Hukuk Dairesi'nin E. 2023/3809, K. 2023/3580 sayılı 13.03.2023 tarihli kararı ile birlikte işçi tarafından istifanın haklı nedene bağlı olarak yapıldığının belirtilen yöntemlerce ispatlanamamış olduğu gerekçesiyle işverenin ihbar tazminatı talebinin kabulüne karar verilmiştir.
 - İlgili kararda davacı işveren, davalı işçinin gerekçe göstermeden istifa ederek işyerinden ayrıldığını ve ihbar önellerine uymadığı gerekçesiyle ihbar tazminatı alacağı talebiyle dava açmıştır.
 - İlk derece mahkemesi, işçinin davalı işçinin iş sözleşmesini sona erdirmesinde zorunluluk bulunup bulunmadığı yönünden aldırıldığı sağlık kurulu raporuna göre davalının hastalığının uzun süre maske takarak çalışmasına engel olduğu ve dolayısıyla feshin haklı nedene dayandığı gerekçesiyle davanın reddine karar vermiştir.
 - Adalet Bakanlığı tarafından söz konusu ilk derece mahkemesi kararının kanun yararına temyizden incelenmesi talep edilmiştir.
 - Bunun üzerine Yargıtay, basit yargılama usulüne göre cevap dilekçesi süresi içerisinde bütün delillerin bildirilmesi gerektiği, bildirilmediği takdirde dosyada diğer tarafın açık muvafakati bulunmuyorsa söz konusu delillerin dikkate alınmasına imkan bulunmadığını ifade etmiş, davalının iş sözleşmesinin feshinin haklı nedene dayandığını ispatla yükümlü olmasına rağmen ispatını yasal süresi içinde bildirmediği gerekçesiyle davalı işçinin iş sözleşmesini feshini istifa olarak değerlendirerek ilk derece mahkemesi kararını hatalı bulmuş ve kanun yararına bozulmasına karar vermiştir. [\(29.03.2023 tarihli 32147 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, Yargıtay 9. Hukuk Dairesi'nin E. 2023/3809, K. 2023/3580 sayılı kararı\)](#)

Hazırlayanlar:

Av. Doğa Can Altınözlü

Stj. Av. Alp Kaan Şahin

Stj. Av. Cevdet Emre Koçak